

**Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle / ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätös
13.12.2018 § 13 kiinteän uhkasakon tuomitseminen ja uuden uhan asettaminen / kiinteistön
297-11-19-2 siistiminen**

Rakennustarkastaja Ilkka Korhonen
Alueellinen rakennusvalvonta

Tiivistelmä

Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään antopäivä 19.6.2018, taltio 2955, diaarinumero 3704/1/17 hylännyt valituksen alunperin ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätöksestä 21.1.2016 § 6, jolla asianosainen velvoitettiin siistimään kiinteistön 297-11-19-2 pihat poistamalla sieltä liitevalokuvista näkyvät puutavarat, eristelevyt, tiilet, putket ja pressut 31.10.2016 mennessä. Tämän velvoitteen tehosteeksi asetettiin 10 000 euron suuruinen uhkasakko. Ympäristö- ja rakennuslautakunta teki 13.12.2018 § 13 päätöksen kiinteän uhkasakon (10 000 €) tuomitsemisesta ja asetti uuden 15 000 euron suuruisen uhkasakon päävelvoitteen noudattamiseksi. Asianosainen on valittanut päätöksestä hallinto-oikeuteen, joka pyytää ympäristö- ja rakennuslautakunnan lausuntoa asiasta.

Esitys

Ympäristö- ja rakennuslautakunta antaa seuraavan lausunnon Itä-Suomen hallinto-oikeudelle:

Valituksen sisältö ei poikkea aiemmassa asettamisvaiheessa tehdystä valituksesta. Valitus ja esitetty korvausvaatimus tulee kokonaisuudessaan hylätä perusteettomana.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta toteaa, että uhkasakkoa koskeva asettamispäätös on tullut lainvoimaiseksi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 19.6.2018. Korkein hallinto-oikeus ei asettanut enää uutta määräaikaan kiinteistön siistimiseen, vaan päävelvoitetta olisi tullut noudattaa välittömästi. Asettamispäätöksen määräajan laskeminen alkaa asettamispäätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta ja siten asettamispäätöksen vanhentumisväite on perusteeton.

Uhkasakkomenettelyn, jonka vaiheita ovat uhkasakon asettaminen ja päävelvoitteen jäätyä noudattamatta uhkasakon tuomitseminen, tarkoituksena on varmistaa päävelvoitteen noudattaminen ja tässä tapauksessa ympäristön palauttaminen lailliseen tilaan. Velvoitettu ei ole missään vaiheessa ryhtynyt tai edes ilmoittanut ryhtyvänsä toimenpiteisiin asian suhteen, vaikka velvoitetulla on tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa hänen tontille tuomiensa tarvikkeiden poistamista koskevaa päävelvoitetta.

Valittaja väittää, ettei ole saanut uhkasakon tuomitsemisen ja uuden uhkasakon asettamisen osalta todisteellista tiedoksiantoa. Uhkasakkolain 22 §:n mukaan asianosaista on kuultava hallintolain 34 §:n mukaisesti ennen kuin uhkasakko tuomitaan. Hallintolain 34 §:ää koskevissa lain esitöissä (HE 72/2002) on todettu, että kuulemisen muotoa ei ole määritelty, mutta lähtökohtaisesti kuulemisen tulisi olla kirjallista.

28.03.2019

32 §

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä lainvoimaiseksi tullut uhkasakon asettamista edeltävä kuuleminen on lähetetty vastaavalla tavalla kirjeenä asianosaiselle. Lisäksi valvontatarkastuksen yhteydessä asianosaisella on ollut mahdollista esittää mielipiteensä ja tulla kuulluksi. Mikäli hallinto-oikeus katsoo, ettei kuuleminen 1- postina lähetyllä kirjeellä ole uhkasakon täytäntöönpanon kuulemisen osalta riittävästi turvannut asianosaisen mahdollisuutta esittää mielipiteensä, hallinto-oikeus voi pyytää valittajalta vastineessaan tarkemmin millä tavalla asianosainen ei ole ollut tietoinen hänelle asetetusta päävelvoitteesta tai sen mahdollisuudesta tulla täytäntöön pantavaksi. Lisäksi hallinto-oikeuden tulee asiassa ottaa huomioon, että kysymyksessä on todella pitkään ollut lainvastainen tilanne. Velvoitettu ei ole vuosien aikana osoittanut kertaakaan sitä, milloin hän tosiasiallisesti ryhtyy toimenpiteisiin ympäristön palauttamiseksi lailliseen tilaan eikä ole osoittanut pätevää syytä velvoitteen noudattamatta jättämiselle. Korkein hallinto-oikeus ei päätöksessään jatkanut määräaikaan päävelvoitteen osalta ja tällöin kuulemisen osaltakaan ei voida tulkita, että jokin määräaika olisi kulumassa tai alkaisi kulua vasta sitten kun valittaja saa todisteellisen kuulemispyynnön. Voimassaolevan lainsäädännön mukaan uhkasakon asettanut viranomaisella voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä. Voimassaolevassa lainsäädännössä ei ole nimenomaisesti sanottu, että uhkasakon täytäntöönpanon osalta kuuleminen tulee tehdä todisteellisesti. Asianosainen ei ole osallistunut pyydetyille valvontatarkastuksille, hän ei ole vastannut uhkasakkolain mukaiseen selvityspyyntöön eikä asianosainen noutanut todisteellista tiedoksiantoa lautakunnan 13.12.2018 päätöksestä, vaan päätös piti saattaa tiedoksi haastetiedoksiantona kuukautta myöhemmin päätöksenteon jälkeen. Lautakunnan käsityksen mukaan on kysymys tietoisesta viranomaisten välttelystä ja haitanteosta. Asianosainen ei ole antanut tarkempaa selvitystä valituksessa, onko hän ollut jotenkin estynyt olemaan noutamatta todisteellisesti lähetettyä päätöstä tai toistuuko hänellä usein, ettei kirjeet tule perille.

Johtopäätös kuulemisesta

Ennen uhkasakon tuomitsemista riittää, että asianosaiselle varataan hallintolain mukaisesti kirjallisesti tilaisuus tulla kuulluksi asiassa. Tässä tapauksessa kuulemistilaisuuksia on ollut kaksi eri kertaa, koska myös paikan päällä suoritettuun tarkastukseen on varattu tilaisuus osallistua. Näin ollen asiassa ei ole tapahtunut kuulemisen osalta menettelyvirhettä tai muuta lainvastaisuutta.

Keskeneräinen rakennustyö

Valittaja on useaan otteeseen vedonnut keskeneräiseen rakennustyöhön. Kyseistä rakennustyötä koskevan voimassaolon pidentämistä koskevat hakemusasiakirjat hakija on hakenut rakennusvalvonnan asiakaspalvelusta täydennettäväksi 23.7.2013 ja kyseisiä asiakirjoja ei ole palautettu täydennettyinä. Rakennusvalvonta tutkii erikseen, onko täysin alkutekijöissään olevan rakennustyön osalta edellytyksiä myöntää enää rakennusluvan jatkoaikaa rakennustyön loppuunsaattamiseksi. Rakennustyön jatkaminen joka tapauksessa edellyttää uudelleen arviointia ja laajoja ulkopuolisen asiantuntijan selvityksiä tehtyjen toimenpiteiden määräysten mukaisuudesta. Valittajan väitteistä huolimatta ei keskeneräinen rakennustyö oikeuta pitämään tonttia lainvastaisessa tilassa pilaamassa asemakaava-alueella olevaa ympäristöä vuosikautia.

28.03.2019

32 §

Hallinto-oikeudelle on uhkasakon asettamisvaiheen päätöksestä 21.1.2016 § 6 tehdystä valituksesta annetun lausunnon 18.8.2016 § 9 yhteydessä toimitettu seuraavat asiakirjat:

- Muistutus 15.6.1994 / rakennusvalvonta
- Muistutus 20.11.1998 / rakennusvalvonta
- Kirje 30.11.1998 / asianosainen
- Katselmuspöytäkirja 14.12.1998 / rakennusvalvonta
- Katselmuspöytäkirja 20.1.1999 / rakennusvalvonta
- Selvitys 31.1.1999 / asianosainen
- Kooste kevätkatselmukselta 12.5.1999 / rakennusvalvonta
- Muistutus/kehotus 20.5.1999 / rakennusvalvonta
- Kooste kevätkatselmukselta 25.5.2000 / rakennusvalvonta
- Kirje 11.9.2000 ja liite luonnospiirustukset syyskuu 2000 / asianosainen
- Huomioita luonnoksiin 25.9.2000 /Kaupunkikuvatyöryhmän paikallakäynti 18.9.2000 / rakennusvalvonta
- Lykkäyspyyntö 28.9.2000 / asianosainen
- Rakennustarkastajan päätös 6.11.2000
- Vastaus 5.12.2000 / asianosainen
- Kirje 28.6.2001 / asianosainen
- Kirje 7.1.2010 / asianosainen
- Kehotus 19.1.2010 / rakennusvalvonta
- Saantitodistus 18.2.2010
- Oikaisuvaatimus 3.3.2010 /asianosainen
- Selvitys saantitodistuskirjeen käsittelystä 8.3.2010 / Itella asiakaspalvelu
- Katselmuspöytäkirja 23.4.2010 / rakennusvalvonta
- Selvitys 23.5.2010 / asianosainen
- Rakennustarkastajan kehotus / paikallakäynti 2.9.2010 / rakennusvalvonta
- Vastaus 30.9.2010 / asianosainen
- Naapurien valitus 9.7.2012 / 9 allekirjoittajaa
- Rakennustarkastajan ja asianosaisen sähköpostikirjeenvaihto 6.3.2014-13.3.2016
- Kutsu katselmukseen 11.3.2014 / rakennusvalvonta
- Kaksi pöytäkirjaa valvontatarkastukselta 26.3.2014 liitevalokuvineen / rakennusvalvonta
- Pöytäkirja valvontatarkastukselta 22.10.2014 liitevalokuvineen / rakennusvalvonta
- Uhkasakkolain mukainen selvityspyyntö ja kuuleminen 17.11.2014 / rakennusvalvonta
- Saantitodistus 5.12.2014

28.03.2019

32 §

- Selvitys 19.12.2014 / asianosainen
- Naapurien valitus nro 2 26.4.2015 / 10 allekirjoittajaa
- Kutsu valvontatarkastukseen 8.10.2015 / rakennusvalvonta
- Jäljennöspyyntö 13.10.2015 / asianosainen
- Vastaus jäljennöspyyntöön 14.10.2015 / rakennusvalvonta
- Ilmoitus 14.10.2015 / asianosainen
- Vaatimus 14.10.2015 / asianosainen
- Ilmoitus asian käsittelijästä 14.10.2015 / rakennusvalvonta
- Rakennustarkastajan vastaus oikaisuvaatimukseen 20.10.2015
- Pöytäkirja valvontatarkastukselta 21.10.2015 / rakennusvalvonta
- Kirje 4.11.2015 / asianosainen
- Vastaanottokuittaus 4.11.2015 / rakennusvalvonta
- Uhkasakkolain mukainen selvityspyyntö ja kuuleminen 23.11.2015 / rakennusvalvonta
- Selvitys 23.12.2015 / asianosainen
- Ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätös 21.1.2016 § 6 uhkasakon asettaminen päävelvoitteen noudattamiseksi / päätösotteet liitteineen
- Saantitodistus 19.2.2016
- Rakennustarkastajan vastaus asianosaisen pyyntöön pöytäkirjan laatimisesta 22.2.2016
- Itä-Suomen hovioikeuden tuomio 3.10.2014 nro 701 S 13/902
- Ote asemakaavasta n:o 1413
- Asemakaavan n:o 1413 selostus

Nyt lausunnon liitteenä toimitetaan asiassa korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen kertyneet asiakirjat:

- Korkeimman hallinto-oikeuden päätös antopäivä 19.6.2018, taltio 2955, diaarinumero 3704/1/17
- Kutsu tarkastukseen 17.8.2018
- Tarkastuspöytäkirja 30.8.2018 ja kymmenen valokuvaa
- Selityspyyntö (kuuleminen) kiinteän uhkasakon tuomitsemista sekä uuden uhan asettamista varten 4.10.2018 (sis. liitteenä edellä mainitun tarkastuspöytäkirjan liitevalokuvineen)
- Ote 17.12.2018 lautakunnan päätöksestä 13.12.2018 § 13 liitteineen ja valitusosoituksineen
- Tiedoksiantopyyntö haastemiehelle 4.1.2019
- Tiedoksiantotodistus 16.1.2019

28.03.2019

32 §

Ilkka Korhonen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5172

Päätösehdotus

Rakennustarkastaja Ilkka Korhonen

Lautakunta hyväksyy rakennustarkastajan esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

